

SAML
Søndergade 12, Postboks 1221
9100 Aalborg

tlf. 98 13 96 81
mobil 20 20 91 40
E-mail: slrtv@slrtv.dk

Konkrete bemærkninger til Kulturstyrelsens præsentation den 10. april 2013

Forslag 1,

Lokalt indhold:

- SAML er helt enig i definitionen af lokalt indhold.

Reelt have et publikum

- SAML mener, det er alt for mange ressourcer der skal bruges hvert år for at konstatere lytter-seertallene. Disse ressourcer kan med fordel anvendes af sendesamvirkerne til promovering af sendesamvirkets enkelte deltagere.

Forslag 2,

Nødvendigt tilskud for at kunne lave godt tv / god radio:

- Dette spørgsmål kan ikke besvares entydigt. Hvad er godt tv / god radio? Der åbnes op for en ladeport af smagsdommeri. Derudover afhænger svaret også meget af hvilken form for programmer, der er tale om? Hvor i landet stationen befinder sig? SAML anbefaler, at driftstilskuddet ydes til stationerne efter objektive kriterier, og at der gives de ikke-kommercielle stationer mulighed for at søge Public Service-puljen om tilskud til bestemte (omkostningstunge) produktioner.

Færre tilskudsmodtagende enheder:

- SAML kan ikke anbefale, at der fastsættes et bestemt antal stationerne i hhv. hver region for tv og hver FM-frekvens for radioer. Det vil bringe mangfoldigheden, alsidigheden, kreativiteten i fare samt udelukke eventuelle nye stationer for at komme i æteren.
- Det er SAML's overbevisning, at forslag 1 om definition af lokalt indhold indeholder de enkle og objektive kriterier, der er nødvendige for at bringe tilskudsrytteri til standsning. Det skal derfor først afprøves om indførelsen af disse kriterier for lokalt indhold ikke i sig selv reducerer antallet af tilskudsberettigede stationer (timer) tilstrækkeligt.

Kritisk masse for godt tv / god radio / godt tilsyn

- SAML kan ikke anbefale nogen form for en "kritisk" masse. Det er rent smagsdommeri. Tilsyn skal føres af en myndighed, vi ser gerne der findes en mulighed for et mere lokalt tilsyn (kommuner og regioner).

Forslag 3,

- Begrænse tilskudsrytteri, indføres den ovennævnte definition på lokalt indhold vil tilskudsrytteri blive begrænset. Men ja til indførelse af en karenperiode på 6 måneder for nye stationer. Nej til egenfinansiering, de ikke-kommercielle medier skal i lighed med DR og TV2-regionerne finansieres af licensmidlerne (armslængdeprincippet). Nej til bagudbetaling.

Forslag 4,

- Tidshorisont for implementering for tv / radio, SAML anbefaler, at implementeringen sker samtidigt, dvs. 2014 for begge typer af stationer, jf. de udbyende kommentarer.

Øvrige temaer / spørgsmål

- Styrelsens forslag om graduering af tilskud (procenter ifht. musikbrug) kan vi ikke anbefale. Brug af musik er en naturlig del af både radio- og tv-produktion. En procentopdelt model vil give ikke blot myndigheden men også stationen et helt unødigt bureaukrati. Igen bruges den ovennævnte definition for lokalt indhold giver det sig selv.

Bemærkninger til rapport om forslag til ny ordning for ikke-kommerciel lokalradio og -tv

Generelt;

- SAML er glade for at der nu kigges grundigt på både tilladelses- og ikke mindst tilskudsordningen, men helt overordnet mener vi, politikerne skal afklare **hvad er det, der gives økonomisk støtte til? Hvad er formålet med støtten?** SAML's holdning er, at støtten skal gives således, at der sker en styrkelse af nærdemokratiet, borgernes mulighed for at høre og blive hørt om lokale forhold (iflg. samfundsforsker Roger Buch udmøntes langt den største del af dansk lovgivning gennem forvaltningerne i kommunerne og regionerne, men der er stort set ingen lokale medier, der kan formidle dette til borgerne, det kan de ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer). Formålet med støtten må således være at styrke ytringsfriheden lokalt, mangfoldigheden og alsidigheden i det lokale mediebillede samt mediesvage gruppers mulighed for at komme til orde. Med andre ord, der skal gives demokratistøtte til demokratiskabende og folkeoplysende medievirksomhed. Altså tilbage til rødderne, så ordningen kommer til at afspejle de visioner og intentioner, politikerne oprindeligt havde.
- Det betyder, at der fremover ikke kan gives støtte til produktionsselskaber. De enkelte stationer skal ikke kunne købe sine udsendelser af et produktionsselskab, den enkelte stations medarbejdere skal selv producere udsendelserne.
- Selv om det falder udenfor mediaaftalen og forslaget til ny ordning – så er det helt overvejende problem, at puljen er alt, alt for lille, og også i fremtiden vil være for lille uanset om der luges ud i de kassetænkende stationer. Vi vil derfor foreslå, at det overvejes (igen) at også de ikke-kommercielle medier kan søge Public Service puljen til særlige programmer. Der nævnes flere steder, både i Styrelsens rapport og i Per Jauert-rapporten, at pengene er for små til, at der virkelig kan produceres programmer af en højere standard, og flere steder foreslås, at puljen deles op i et basis- og et programtilskud, som tilfældet var tidligere. Vi mener ikke, det er en løsning, så længe denne pulje er så lille som den er.
- Vi er enige i intentionerne som udtrykt i Mediaaftalen samt Styrelsens rapport, men ikke glade for udtrykket ”lokalt indhold” vi foretrækker ”lokal forankring”. Lokalt indhold kan vise sig at være et subjektivt begreb, der er vanskeligt at håndtere både for den bevilligende myndighed og for de enkelte stationer. Lokal forankring er mere objektivt. Vi bryder os heller ikke om udtrykket ”reelt har et publikum”.
- SAML mener, der nu lovgivningsmæssigt skal skelnes mellem kommerciel og ikke-kommerciel lokal medievirksomhed. Det gik helt galt fra 2006, hvor den lokale forankring forsvandt, fordi daværende kulturminister gerne ville imødekomme de kommercielle radioers behov.
- Til gengæld vil vi godt advare mod, at der skelnes mellem radio og tv. Vi mener, det er to sider af samme sag, og at de to medietyper supplerer hinanden. Vi er helt enige i Per Jauerts bemærkninger, at tilladelsesprincipperne for begge typer lokale stationer bør være enslydende og at en revision af kriterierne for støtte bør hvile på de samme kvalitative principper, idet den afgørende forskel mellem lokalradio og lokal-tv for øjeblikket ligger i distributionsleddet, hvor man både når ud lokalt / regionalt og landsdækkende, samtidig med, at der stilles programkrav til lokal / regional forankring (Baggrundsrapport side 76). Det betyder ikke, at der ikke skal være forskel på antal af støtteberettigede timer med mere.
- Styrelsen nævner sidst i sin rapport forskellige temaer, der har været bragt op i de to rundbordssamtaler, som Styrelsen ikke har forholdt sig til, idet de falder udenfor kommissoriet. Det forhindrer dog ikke Styrelsen i at forholde sig til et andet emne, der absolut også falder udenfor kommissoriet – den angiveligt fremskredne alder blandt disse mediers medarbejdere og

frivillige. For det første kender Styrelsen helt åbenbart ikke alderssammensætningen rundt omkring på de enkelte stationer, for det andet er det ikke Styrelsens opgave at udarbejde forslag til et generationsskifte på stationerne (noget sådant kan IKKE fremmes ved lov- / bekendtgørelsesændringer), og for det tredje er vi noget så trætte af denne aldersfacisme.

Konkret

- SAML mener ikke, at kravene om lokalt indhold eller reelt have et publikum bør gælde for både sendetilladelse og tilskud. Sendetilladelse kan gives, hvis der er ledig sendetid, men en sendetilladelse skal ikke automatisk give tilskud.
- Men vi er til gengæld meget enige i, at FM-frekvenserne skal fordeles mellem de kommercielle og de ikke-kommercielle, således at nogle frekvenser er forbeholdt kommercielle og nogle er forbeholdt ikke-kommercielle. (det er tilfældet i dag i nogle større kommuner).
- Helt enig i nødvendigheden af at afklare begrebet "lokalt indhold". Vi mener ikke, det udelukkende kan defineres geografisk, men derimod bør defineres tematisk, (jf. Jauert-rapporten side 73) samt Styrelsens egen definition, *at lokalt indhold kan defineres som indhold, der er produceret af personer, hjemmehørende i sendeområdet, er produceret til beboere i sendeområdet og handler om eller har deltagelse af lokalområdets befolkning, (til, fra, om/med)*. Vi kan ikke se, at en sådan definition vil betyde, at stationer båret af en interesse for et bestemt emne, eller stationer for bestemte minoriteter og små kulturelle segmenter vil falde udenfor ordningen, udsendelserne vil stadig være produceret fra, til om/med (nogle af) borgene i sendetilladelsesområdet.
- **Egentlig kan man stoppe her.** Der er ikke behov for yderligere stramninger, idet en sådan definition af begrebet lokalt indhold vil kunne administreres af den bevilligende og tilsynsførende myndighed samt af de enkelte stationer uden de store problemer. En sådan definition vil ligeledes stoppe den "kassetænkning" og omgåelse af især tilskudssystemet, vi har set de senere år. Det vil ikke længere være så attraktivt at have sendetilladelse i flere sendetilladelsesområder, hverken for radio- eller tv-foretagender.
- Fokuseret på lokalt indhold; vi forstår ikke helt Styrelsens overvejelser her. Hvis den ovennævnte definition benyttes vil al programproduktion jo være lokalt indhold og med lokal forankring, idet til, fra om/med kriteriet også er gældende, hvis en radiostation f.eks. benytter sig af musik i udsendelserne. Vi kan følgelig ikke se nødvendigheden af at indføre minimumskrav for andelen af lokalt indhold i hverken radio- eller tv-produktion. Det vil tværtimod medføre en unødigt administration.
- Reelt har et publikum; det er vores helt klare opfattelse, at også de ikke-kommercielle har et publikum (større eller mindre). Der er store forskelle fra det ene geografiske område til det andet. Som nævnt er vi ikke helt glade for dette kriterium, primært fordi de mange omskifteligheder, der de senere år har præget både tilladelses- og tilskudsordningen er medårsagen til, at de frivillige / medarbejderne på de enkelte stationer ikke har haft de fornødne ressourcer til egenpromovering / synliggøre sig selv i lokalområdet. Man kan (med fordel) overveje en tilskudsordning, der giver sendesamvirkerne mulighed for at promovere / synliggøre hele sendesamvirket i sendetilladelsesområdet. Dette vil utvivlsomt give de enkelte stationer et større publikum. Vi er ikke enige i, at der skal bruges ressourcer på lytter- / seermålinger, disse ressourcer kan med fordel bedre bruges på promovering af stationerne.
- Færre tilskudsberettigede timer vil, selv med den nuværende størrelse af puljen, alt andet lige give flere penge til den enkelte station (per time). Og indførelsen af Styrelsens grundmodel med nævnte definition af lokalt indhold vil give færre tilskudsberettigede timer (både radio- og tv-timer), i det der vil være færre stationer fremover. Styrelsen har ikke ret i, at det især er tv, der

har vanskeligheder med at skabe en sammenhængende og attraktiv sendeflade, det samme gør sig gældende for radio.

- SAML er ikke enige i, at der skal ske begrænsninger i antallet af sendetilladelser, hverken for tv eller for radio. Hvis dette indføres vil mangfoldigheden og alsidigheden blandt medierne falde drastisk med uoprettelige skader for udvikling af nærdemokratiet til følge. Det er ikke nødvendigt at indføre begrænsninger i antallet af sendetilladelser, idet der vil ske en begrænsning af især tilskudsberettigede timer som nævnt ovenfor.
- Selv om det falder udenfor kommissoriet mener vi SAML, det er værd at overveje de forslag som Styrelsen også nævner i sin rapport, at ikke-kommerciel tv, der i dag sender på MUX 1 udenfor hovedstadsområdet, fremover kan sende på den MUX, de regionale TV2-stationer i dag benytter. De regionale TV2-stationer kan (heller) ikke udfylde en 24 timers kanal alene. I hovedstadsområdet vil der være stationer nok til at udfylde en 24 timers kanal. Vi er overbevist om, at der også her vil ske en begrænsning af antal stationer og timer, således at det problem der er i dag med, at nogle stationer er nødt til at sende midt om natten vil blive mindre. Udenfor hoved-stadsregionen vil de skærpede regler (formentlig) betyde færre tv-stationer end i dag.
- Styrelsen foreslår for at opveje, at færre stationer vil betyde at færre kan komme til orde, kan det overvejes at knytte krav om public access til de færre tilladelseshavere. Der er ganske vist ikke et formelt krav om public access i dag, men virkeligheden er, at der er en udbredt public access på de ikke-kommercielle stationer rundt om i landet. De "seriøse" ikke-kommercielle stationer er kendetegnet ved at være public service og public access medier. Der er os bekendt ingen, der i dag vil formene andre borgere muligheden for at medvirke til programproduktionen.
- SAML er ikke enige i Styrelsens betragtninger, at den foreslåede reduktion af antal tv-stationer per region og antal radioer per frekvens næsten per automatik vil højne kvaliteten af de enkelte programmer, idet hver station får flere timer med et større tilskud (og Styrelsen har slet ikke ret i sin vurdering af, at der på radiosiden ikke er udtrykt ønske om et højere tilskud per time, samt at det skal være muligt at genudsende også på radiosiden. Det, der formentlig vil ske, er, at mange af de frivillige der i dag arbejder på de forskellige stationer vil stoppe deres aktiviteteret, hvis netop "deres" station lukkes. Dermed vil der være færre mennesker til at producere flere timer. Ganske vist kan man forestille sig, at de forhøjede tilskud vil give stationerne mulighed for at ansætte journalister og / eller teknikere. Det vil givetvis gavne kvaliteten – men ikke gavne det demokratiskabende og folkeoplysende aspekt, som netop er de ikke-kommercielles adelsmærke. Vi frygter også, at en sådan reduktion af stationer vil betyde, der opstår "små-konger" rundt omkring, der sætter sig tungt på sendefladen. Det vil ikke være fremmende for hverken mangfoldighed eller alsidighed.
- Kvalitetsudviklingen sker ikke ved reduktion, det sker ved uddannelse af stationernes medarbejdere og frivillige. Det falder også udenfor dette kommissorium, men i Mediaaftalen er der netop afsat midler til uddannelse, så vi mener, at hele denne diskussion om højnelse af kvaliteten er tæt forbundet med uddannelsesstøtten. Det er korrekt, at det er svært at få en sammenhængende og attraktiv sendeflade både for radio og tv, men at begrænse antallet af stationer per frekvens vil ikke nødvendigvis fremme dette mål. Siden efteråret 1983 har især de lokale radiostationer indrettet sig på de forskellige frekvenser med skyldig hensyntagen til hinanden og ikke mindst skyldig hensyntagen til lytterne. Vi frygter, at den foreslåede reduktion vil smadre hele dette område. Det er ganske enkelt for sent at lave en sådan opbygning af ikke-kommercielle radioer på FM-båndet.
- Medfinansiering: det er SAML's helt klare opfattelse, at ikke-kommerciel medievirksomhed skal finansieres via statslige midler (armslængde princippet) i lighed med DR. Sikring af ytringsfrihed, udvikling af nærdemokratiet med mere koster penge. DR kan ikke løfte opgaven og de regionale TV2-stationer kan heller ikke. Der er til stadighed et behov for de lokale medier.

Styrelsen har ikke ret i, at der foregår en medfinansiering fra kommunerne. Tværtimod oplever vi, i lighed med de øvrige folkeoplysende organisationer i Dansk Folkeoplysnings Samråd, at der skæres mere og mere i de kommunale tilskud især til lokaler, der stilles til rådighed for de folkeoplysende virksomheder i kommunerne. Der er i øvrigt langt fra alle kommuner, der yder eller har ydet tilskud til ikke-kommercielle radio- og tv-stationer.

- Styrelsen nævner også mulighederne for støttemedlemmer / støtteforeninger. Det er noget der var muligt for mange år siden. Jauert-rapporten viser jo også at der er stor forskel fra den ene station til den anden. Det er urealistisk at tro, at lytter / seerne vil betale for at kunne lytte til / se på ikke-kommerciel medie, når man helt gratis blot kan stille ind på stationen. Vi kan heller ikke anbefale, at der gives mulighed for reklameindtægter, der bør være en klar skelnen mellem kommerciel og ikke-kommerciel medievirksomhed (i øvrigt er det danske marked for radio- og tv-reklamer for lille til, at det er realistisk at tro at også de ikke-kommercielle vil kunne sikre deres fremtidige drift ved lokale reklamer). De ikke-kommercielle medier skal fremover finansieres via licensen.
- Det er SAML's klare holdning, at tilsyn udelukkende skal føres af en myndighed. Vi ser gerne at noget af tilsynet igen lægges ud lokalt til kommuner / regioner. De senere år med kun én central tilsynsmyndighed har vist sig at være utilstrækkelig. Vi er imod enhver form for "angiveri", at de enkelte stationer / sendesamvirker skal indrapportere eventuelle misbrug. Om der er behov for en yderligere indrapportering fra hver station er muligt. Dette kan løses ved en kort, årlig evalueringsrapport fra den enkelte station. Vi er ikke enig i bagudbetaling af tilskud, idet det vil give et stort likviditetsproblem på de enkelte stationer i overgangsfasen. Derimod kan det med fordel overvejes at genindføre kravet om, at der ikke gives tilskud til de første 6 måneder ved nye ansøgninger. Det vil kunne sortere kassetænkerne fra.
- SAML er imod favorisering af bestemte typer stationer / programmer, herunder også de udviklingshæmmedes tv-produktion. Styrelsen nævner i sin rapport, at det kan overvejes at yderligere tilskud til disse produktioner kan ske som fast årlig bevilling på Finansloven i lighed med Station Next, og at f-eks. TV-Glad gives sendemuligheder andet steds end MUX 1. Dette er vi enige i.

Mere generelle betragtninger;

- Styrelsen foreslår (side 27 nederst i sin rapport), at der fremover skal være mulighed for at prioritere ansøgere med dokumenteret journalistisk faglighed, kompetancer, erfaring og lignende, da det gennem tiden har vist sig store forskelle på den *indholdsmæssige (?) kvalitet* (min fremhævnings). Dette vil vi fraråde at følge. Det er netop forskelligheden, der skal sættes i centrum. SAML har svært ved at forstå, hvad Styrelsen mener med indholdsmæssig kvalitet, det er et helt igennem subjektivt kriterium, der kun kan føre til smagsdommeri. Vi er ikke enig i, at fremtidige ansøgere skal dokumentere nogen form for faglighed osv. Det vil jo netop afskære borgerne i et givent område fra at kunne ytre sig. Naturligvis skal der være en form for kvalitet i de enkelte udsendelser, men igen – der er afsat midler til uddannelse på de enkelte stationer. Det er decideret galimatias at forestille sig, at alle ansøgere fremover skal gennem en journalist uddannelse.
- Styrelsen foreslår (side 30 nederst), at ansøgere til radio bør som minimum have en hjemmeside, hvorpå de stiller deres programmer til rådighed on demand. Det kan vi ikke tilslutte os, idet de nuværende aftaler indgået med KODA og Gramex netop sikrer at stationerne vederlagsfrit kan streame deres udsendelser. Udsendelser on demand koster en hel del penge både til KODA og Gramex.
- Til gengæld er vi enige i Styrelsens forslag om, at fordeling af puljen også fremover skal være 60:40 til hhv. tv og radio.